

STANOWISKO
Związku Powiatów Polskich
Warszawa, 20 kwietnia 2011 r.

w sprawie projektu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

W ostatnich dniach kwietnia odbędzie się trzecie czytanie projektu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, następnie ustawą zajmie się Senat. W pierwotnej wersji projektu ustawy opracowanego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej było kilka błędnych rozwiązań, które udało się naprawić w toku prac sejmowych. Dotyczy to np. rezygnacji z propozycji dzielenia zadań z zakresu pieczy zastępczej pomiędzy gminy i powiaty, w zależności od stopnia pokrewieństwa rodziców zastępczych i dzieci.

Nadal pozostało jednak sporo takich rozwiązań, które nie sposób zaakceptować. Wejście w życie ustawy będzie oznaczało zbudowanie nowej struktury administracyjnej od szczebla centralnego po gminy, obok już istniejącej struktury (ośrodków pomocy społecznej, powiatowych centrów pomocy rodzinie i zatrudnionych w nich pracowników socjalnych). Pomimo uprzednio zgłaszanych przez nas uwag w pracach nad przedmiotowym projektem ustawy, strona rządowa konsekwentnie forsuje wprowadzenie proponowanego przez siebie modelu.

Związek Powiatów Polskich zwraca uwagę na niedoszacowanie przez projektodawcę kosztów wejścia w życie projektowanej ustawy. W uzasadnieniu do projektu ustawy, w ocenie skutków regulacji wskazano, wzrost wydatków budżetu państwa w wysokości 34,52 mln zł – w związku ze wsparciem tworzenia stanowiska asystenta i koordynatora rodziny oraz wsparciem organizacji szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze, kandydatów na osoby prowadzące rodzinne domy dziecka oraz szkoleń dla istniejących rodzin zastępczych zawodowych. Jednocześnie nie wskazano nowych źródeł finansowania zadań przez samorządy.

Rzeczywiste koszty wdrożenia w gminach i powiatach zaproponowanych rozwiązań będą jednak znacząco wyższe.

Zgodnie z aktualną sytuacją rodzin, uwzględniając standardy przewidziane w projekcie ustawy gminy i powiaty będą musiały zatrudnić:

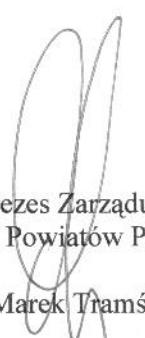
- ok. 50 000 asystentów rodzinnych,
- kilka tysięcy koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej (1 na 15 rodzin zastępczych lub rodzinnych domów dziecka).

Będzie to wymagało zaangażowania środków finansowych w wysokości 2-3 miliardów złotych rocznie, co w sposób oczywisty stoi w sprzeczności z deklaracjami ministra finansów dotyczącymi ograniczania wydatków publicznych. Zgodnie z art. 167 Konstytucji RP zmiany w zakresie zadań i kompetencji jednostek samorządu terytorialnego następują wraz z odpowiednimi zmianami w podziale dochodów publicznych.

Poza kwestiami finansowymi powstaje pytanie w jaki sposób samorzady terytorialne będą mogły pozyskać w krótkim czasie dziesiątki tysięcy nowych i wykwalifikowanych osób zdolnych pełnić funkcje asystenta rodziny lub koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Należy zwrócić ponadto uwagę, że z uwagi na bardzo szczegółowe regulacje zawarte zarówno w obowiązujących przepisach prawnych jak i projektowanej ustawie, samorzady zostały pozbawione faktycznego wpływu na jakość i efektywność usług publicznych związanych z wpieraniem rodziny i pieczą zastępczą. Dotyczy to przykładowo obciążania pracowników socjalnych typowymi obowiązkami administracyjnymi i sprawozdawczością kosztem faktycznej pracy z rodziną.

W naszej ocenie ustawy powinny określać jedynie ramy prawne realizowania przez gminy i powiaty ich zadań własnych, o sposobie ich realizacji powinny decydować jednostki samorządu terytorialnego.

Prezes Zarządu
Związku Powiatów Polskich

Marek Trams